

УДК 342.33

Грицкевич Сергій Геннадійович,
кандидат юридичних наук,
професор кафедри цивільного права і процесу
Івано-Франківського університету права
імені Короля Данила Галицького

ПРИЧИНИ ІСНУВАННЯ РАБСЬКОЇ ПРАЦІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті розглядається соціально-юридичний зміст рабської примусової праці за умов глобалізації. Найбільш досконалою формою експлуатації людини сьогодні є фактичне створення таких умов праці та побуту, які за своїми наслідками властиві рабу. Ефективність, універсальність та масовість функціонування цієї системи у світі базуються на створенні у раба щирого відчуття задоволення своїм становищем. На сьогодні у соціальній структурі суспільства можна виділити існування двох основних юридично неоформлених каст: сучасні раби (95% населення), і сучасні рабовласники (5% населення). До категорії пануючих рабовласників ми відносимо правлячу світову еліту, її емісарів та корпоративних представників (зрадників національних інтересів) на місцях. До рабів відносимо всі категорії працюючого населення світу, які підпадають під правове визначення «наймані працівники».

Як вихід із проблемної ситуації, пропонується перехід від технократичної цивілізації, в якій людина принизила себе до раба техніки, раба біологічних інстинктів та хворобливого потягу до марнотратного споживання, до іншого типу цивілізації наприклад, біологічного, в якому вона зможе продемонструвати свою людяність та унеможливити всездозволеність.

Ключові слова: рабська примусова праця, технократичний тип цивілізації, технологічний тип цивілізації, біологічний тип цивілізації, натовпо-елітарний лад.

Постановка проблеми. Суспільний розвиток та консолідація особистісної праці в соціумі потребує підтримки сталого якісного управління на всіх рівнях соціальної та громадської організації. Наведене становить фундамент зростання продуктивності праці. Стале зростання продуктивності суспільної праці змінює якість життя (соціальну організацію, суспільний лад) та рівень впевненості щодо свого майбутнього всіх членів суспільства, але різною мірою. З терміном «різною мірою» пов'язане поняття експлуатації людини людиною та соціальної справедливості (останню іменують ще «соціальною заздрістю»). Найбільш досконалою формою експлуатації людини сьогодні є фактичне створення таких умов праці та побуту, які за своїми наслідками властиві рабу. Ефективність, універсальність та масовість функціонування цієї системи у світі базуються на створенні у раба щирого відчуття задоволення своїм становищем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми визначення змісту впливу глобальних тенденцій цивілізації на суспільство та особу загалом досліджувались теорією управління, юриспруденцією, соціологією, політологією, медициною тощо, зокрема такими вченими, як: М. Амосов, В. Глазко, В. Глушков, О. Зінов'єв, В. Задерей,

В. Колмаков, М. Сенченко, В.Танаєв, В.Чешко, Л.Шершнев та багатьма іншими. Серед європейських дослідників слід звернути увагу на дослідження Ж. Бодрійяра, Н. Кляйн, А. Лефевра, А. Турена тощо.

Проте вітчизняних комплексних досліджень природи проблем функціонування інституту сучасного рабства за умов глобалізації суспільства не здійснювалось із цілком зрозумілих політичних причин. Адже владні структури та сучасних олігархів наявний стан справ цілком влаштовує. Крім того, ефективність дослідження потребує комплексного підходу по використанню не лише правових дисциплін, а й філософії, соціології, економіки, політики, культури тощо.

Постановка завдання. Метою даної статті є обґрунтування введення в правовий обіг категорії «використання примусової рабської праці», як сучасного способу реалізації права на працю, визначення причин та специфіки існування досліджуваного явища, окреслення напрямків подолання причин сучасного рабства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історія сучасної культури, як відомо, є перш за все історією суспільного об'єднання праці, яке, в свою чергу, викликає і класове розшарування суспільства. Управлінська праця та безпосередньо виробнича праця у галузі матеріального та духовного виробництва є якісно різнорідними. Те, що не належить до «еліти», в її очах в різний час називали бидлом, простолюдинами, натовпом. Зокрема, дотепний термін «магли» нині вживають у популярному серіалі про навчання Гаррі Поттера (в закритій елітарній школі на взірць рицарського ордену). Це робить можливим називати таку соціальну систему «натовпо-елітарною». Лапки в останньому слові відрізняють само помилковість, перш за все, «еліти» у розмежуванні між собою та «простолюдинами». Адже усвідомлення своєї належності до «еліти» або «натовпу» завжди є помилковим [2, с. 20].

З різних причин (від відсутності вільного часу до витончених методів, включаючи вторгнення у психіку) усунення від знання, право на набуття якого гарантовано всім громадянам Конституцією, представники задіяних у виробництві (розумовому та фізичному) класів позбавлені доступу до знань і не можуть бути заміною для «еліти» в галузі управління через небезпеку того, щоб у випадку усунення старої «еліти» не відбулася втрата контролю якості управління протягом тривалого часу. Адже кваліфіковані чорнороби, криміналітет, люмпени, науково-технічна та «творча» інтелігенція (т.з. інтелектуали) нездатні без отримання необхідних теоретичних знань та практичних навичок замінити управлінців ні загальнодержавного, ні нижчих рівнів без дестабілізації суспільства своїми некомпетентними діями. Прикладом є як різноманітні «перебудови», так і революції: минулі та сучасні [1, с. 1-3].

Впевненість у своєму майбутньому для більшості населення є найважливішою характеристикою суспільства, яка створює умови для його удосконалення на шляху до соціальної справедливості. Коли зникає впевненість у майбутньому, – це означає, що стосовно більшості суспільства представники реальної влади чинять несправедливо. При цьому суспільство духовно деградує, незалежно від зростання його матеріального добробуту.

Існування соціальної несправедливості пояснюють породженням двох явищ. По-перше, правляча «еліт» – навмисно або бездумно – базується на всездозволеності стосовно решти суспільства, в основі якої є завищена самооцінка притаманного останній масового слабоумства, що нахапалась певних знань та практичних навичок більше, ніж більшість населення. Тому «еліта» сприймає «нееліту» в якості друго- та третьосортних людей, з

яких достатньо й того, що вона залишатиме їм після задоволення потреб своєї марнотратної скнарості.

По-друге, суспільне об'єднання праці включає і обмін продуктів різноякісних приватних напрямків діяльності відповідно до потреб суспільства та розвитку культури. Продукт управлінської праці бере участь у зазначеному продуктообміні: якість управління (рівень і динаміка суспільного споживання в різних соціальних груп є однією із сторін якості управління) та засоби, що його забезпечують.

Всі продукти в продуктообміні мають ціну, нехай навіть приховану від суспільства (наприклад, у «накладних витратах»). Оскільки більшість членів суспільства позбавлені знання, то вони залежать від монополії освіченої «еліти» на забезпечення якості управління достатньо високого рівня. Тому «еліта» реалізує свої амбіції, висуваючи суспільству монополю високу ціну на продукт управлінської праці.

Не зважаючи на те, що у суспільному об'єднанні праці беруть участь всі класи, лише «еліта» диктує суспільству монополю високу ціну для продукту своєї праці, і, відповідно, всі скривджені нею сприймають зазначену оціночну діяльність як експлуатацію людини людиною (тобто як прояв соціальної справедливості). Зазначену несправедливість вони вимушені терпіти, тому що усунення колишньої «еліти» призведе до зниження контролю якості управління на час, необхідний для створення нової адміністративної структури. Цей період збігається із тривалістю людського життя, що й змушує маси надалі терпіти «еліту», щоби не опинитися в ще гірших умовах життя, (можливо, й до кінця свого життя). Проте терпіння мільйонів пересічних «простолюдинів» може й урватися.

Отже, термін «експлуатація людини людиною» приховує монополю високу ціну, як правило, на продукт управлінської праці. Монополю високу ціну можна розглядати як реакцію егоїзму за рахунок інших, усвідомленого або необережного – на появу дефіциту. Природний дефіцит як породження стихійного лиха, збиткам від якого не вдається запобігти, зустрічається вкрай рідко. В більшості випадків дефіцит, що породжує монополю високу ціну, сам є породженням самолюбства, в якому відображено умисну або неумисну всездозволеність стосовно інших, що стає масовим суспільним явищем. Всі розмови «про вміння жити» (за рахунок інших) є просто зухвалою демагогією, яка приховує механізм створення штучного дефіциту на продукти та послуги і отримання монополю високого прибутку за рахунок чужих втрат [2, с. 18].

На сьогодні у соціальній структурі суспільства можна виділити існування двох основних юридично неформованих каст: сучасні раби (95% населення), і сучасні рабовласники (5% населення). До категорії пануючих рабовласників ми відносимо правлячу світову еліту та її емісарів і корпоративних представників (зрадників національних інтересів) на місцях. До рабів відносимо всі категорії працюючого населення світу, які підпадають під правове визначення «наймані працівники». Адже сучасне рабовласництво здійснюється в завуальованій прихованій формі. Сучасні раби ніби-то самі обирають варіант працювати «за їжу», тому що у сучасних рабів всі зароблені гроші йдуть на харчування і житло! Як відомо, раби в минулому працювали безкоштовно за їжу та житло (хоча наповнення зазначених понять в історичному порівнянні суттєво різняться, однак суті статусу раба це не міняє). Тобто античне рабство здійснювалось у фізичній формі прямого силового примусу [6]. Сучасне ж рабство набуло економічного характеру, який забезпечується юридичними засобами, про які йдеться нижче. Переконливим фактом є те, що сучасним рабам (що на законодавчому рівні визначаються як «наймані працівники») сучасні рабовласники (більш відомі як умовна

категорія «роботодавців») за активної підтримки держави дають змогу «заробляти» рівно стільки, щоби оплатити житло та їжу. При цьому їм наочно демонструють наявні «переваги» у порівнянні з більш, як мільярдом людства, які приречені існувати, витрачаючи один долар на день [9, с. 98]. Тобто забезпечити собі мінімально прийнятний виключно для біологічного виживання рівень споживання.

Таким чином, після оплати житла та їжі у сучасних рабів не залишається грошей. Більше того, ще й нарастають борги! Сучасні раби також, як і раби в давнину, не володіють засобами виробництва, позбавлені можливості змінити територію проживання, адже у сучасних рабів немає грошей на втечу! Отже, сучасні раби за своїм статусом практично не відрізняються від рабів минулого (адже раби-колони останнього періоду Римської імперії також мали можливість проживати в своїх оселях з родиною, вести господарство, виконувати повинності, тобто за статусом були вже не рабами, а феодално залежними селянами) за винятком можливостей користування сучасною комп'ютерною технікою та мобільними засобами комунікації, предметами побуту. Тобто сучасний суспільно-політичний лад на планеті є витонченим і прихованим тотальним рабовласництвом [3].

Сучасні раби примушуються до роботи за допомогою наступних елементів прихованого механізму примусу:

1. Тотальна ідеологічна війна по приховуванню від населення реальної інформації про реалії сучасного суспільно-економічного розвитку та характеру і програм діяльності правлячих еліт конкретної держави та світу загалом, завдяки чому формується спотворене світоглядне уявлення про реалії навколишнього простору, позбавляючи можливості свідомих громадян ефективної боротьби за покращення свого статусу.

2. Руйнування ефективної політехнічної системи освіти, яка замінюється так званою кредитно-модульною, що призводить до тотальної інтелектуальної дебілізації та деградації основної частини населення, сприяючи утриманню останнього у стані цілковитої покори та придатності до систематичних політичних маніпуляцій [2, с. 15-25].

3. Планомірне руйнування традиційної системи економіки розвинутих країн шляхом виведення управлінських та виробничих структур до країн третього світу з дешевою робочою силою та уникнення оподаткування на батьківщині [7].

4. Планова та систематична організація світових та регіональних криз у вигляді війн, революцій, економічних та культурних зрушень, переворотів тощо для регулярного створення ситуацій керованої нестабільності, розорення та зубожіння громадян. Тобто всі здобутки та досягнення (перш за все матеріальні) мільйонів працездатних громадян за настання форс-мажорних обставин глобального характеру раптово та безповоротно втрачаються без надії на реальну компенсацію. При цьому організатори зазначених криз активно імітують процес виходу з проблемних ситуацій та пропонують свою «допомогу потерпілим», створюючи нові соціально-економічні проблеми більш складного рівня (наприклад, дестабілізації обстановки та створення нових джерел конфліктів за результатами так званих «миротворчих» місій НАТО в Югославії, Афганістані, Ірані, Лівії тощо) [7].

5. Приховане руйнування соціальної структури суспільства шляхом витіснення із зони стабільності та розорення середнього класу, декласування, люмпенізація та маргіналізація основних продуктивних верств суспільства шляхом поширення безробіття, зневіри, алкоголізму, наркоманії, втягування у процес віртуалізації побуту та світогляду, організована криміналізація населення та поширення сфери впливу останньої [7].

6. Процес примусового зонування територій проживання шляхом виведення з мегаполісів охоронюваних ізольованих територій – поселень для еліти та відмежування так званих «сірих зон» для решти маргіналізуючого населення [7].

7. Економіко-правовий примус рабів до систематичної низькооплачуваної роботи. Сучасний раб вимушений безупинно працювати до смерті, оскільки коштів, зароблених рабом за місяць роботи, вистачає лише щоби оплатити житло, їжу, транспортні витрати за один місяць. Оскільки грошей у сучасного раба вистачає завжди лише на один місяць, він змушений працювати все життя до смерті. Омріяна пенсія практично є фікцією, тому що раб-пенсіонер знову ж таки віддає всю пенсію за житло та їжу, до чого додаються зростаючі видатки на ліки. І знову у раба-пенсіонера не залишається вільних грошей [5, с. 20].

8. Штучне створення попиту на псевдопотрібні товари, які нав'язуються рабу за допомогою попередньо сформованої громадської думки, ТВ-реклами, піару, розташування товарів у визначених місцях магазину. Сучасний раб часто неусвідомлено втягується до нескінченної та фінансово виснажливої гонитви за «новинками техніки та побуту», (які практично не завжди потрібні для нього, але нав'язуються за допомогою штучно розробленої моделі споживання, агресивної за своєю суттю). Для цього він змушений постійно працювати.

9. Сучасна кредитна система, за «допомогою» якої сучасні раби все більше і більше втягуються в кредитну кабалу, через механізм «позичкового відсотку». З кожним днем сучасний раб винен все більше і більше, оскільки для розрахунку з поточним відсотковим кредитом, бере новий кредит, не віддавши старий, створюючи піраміду боргів. Борг постійно нависає над сучасним рабом і фактично стимулює сучасного раба до роботи навіть за мізерну плату.

10. Створення та підтримка існування міфу про державу. Сучасний раб вважає, що працює на державу, але насправді працює на псевдодержаву, тому що гроші раба надходять у кишені рабовласників, а теоретичне поняття держави використовується з метою замулення мізків рабів, щоби унеможливити появу зайвих запитань на зразок: чому раби працюють все життя і залишаються завжди бідними? Чому раби не мають долі прибутку з суспільного виробництва (принцип соціального партнерства у трудовому праві)? І кому конкретно перераховуються гроші, сплачені рабами у вигляді податків? [7].

11. Функціонування механізму інфляції. Адже зростання цін при відсутності зростання зарплати раба забезпечує непомітне систематичне пограбування суспільства рабів. Таким чином, створено ефективну систему планованого наростаючого зубожіння основної частини працездатного населення.

12. Позбавлення раба засобів для вільного пересування та придбання нерухомості в іншому місті або країні [4; 8, с. 1-9].

13. Приховування інформації про реальну вартість праці раба, реальну вартість товару, який виробив раб і частки зарплати раба, яку рабовласник привласнює через механізм бухгалтерського нарахування, користуючись незнанням рабів і відсутністю контролю рабів над додатковою вартістю, яку рабовласники привласнюють собі.

14. Для того, щоби сучасні раби не вимагали своєї частки прибутку та отримання заробленого їхніми предками, замовчуються факти систематичного та організованого пограбунку рабовласниками ресурсів країни, які були створено численними поколіннями рабів протягом попередньої тисячолітньої історії [1; 3].

Розвинути свій генетично зумовлений потенціал найменше від усіх зуміли громадяни, які щиросеречно та бездумно дивляться телевизор, ставши його

невільниками, біороботами, чия поведінка програмується засобами масової інформації. Вони не придатні ні до чого, за винятком бути суб'єктом технократичної цивілізації і культури. Це і є наша сучасна цивілізація, у якій людство стало рабами створеної ними техніки, що реально перетворила мільйони людей у роботів-гуманоїдів, оскільки переважна більшість населення опустило себе до якості придатку стосовно свого робочого місця. Робота висмоктує їх життєві сили. Поза роботою вони не мають ні сили, ні здатності для того, щоби лишатися людьми в ієрархії Всесвіту. Ледве вони встигають відновити мінімум сили, знову доводиться йти на роботу. І так з дня на день, з покоління в покоління, без просвіту. Це підтверджується статистикою: багато пенсіонерів в перші ж роки після виходу на пенсію різко втрачають здоров'я і вмирають... просто тому, що не знають, чим себе зайняти, якщо не потрібно йти на роботу та бути там додатком до робочого місця [2, с. 28].

Отже, досі натовп - «простолюдини» (тобто основна частина населення) не може жити по-людськи, тому що не має для цього теоретичних знань і практичних навичок, і, головне, – вільного часу: все зайнято роботою, «відпочинком» біля телевізора або навколо пляшки та відновленням сил для нового трудового циклу. Натовп – «простолюдини» – є рабами індустрії виробництва. Натовп – «еліта» також не живе по-людськи, тому що її родини зайняті імітацією діяльності та гонитвою за споживанням без міри та аморальними розвагами. Вони є рабами індустрії споживання. Тобто натовпо – «елітаризм» є «елітарно»-рабовласницьким ладом [2, с. 27].

Висновки. Можливим виходом із ситуації є встановлення технологічного або біологічного типу цивілізації замість існуючого техногенного. За технологічного типу людина керує техносферою (а не навпаки), тому техніка забезпечує задоволення їх потреб, а природні антагонізми усуваються раніше, ніж стануть загрозою для життя.

За біологічного типу цивілізації культуру зорієнтовано на освоєння генетично зумовленого потенціалу можливостей організму людини. Завдяки цьому людство загалом і кожна людина зокрема живуть у гармонії із біосферою, не потребуючи протезів звичної для нас техніки, уникаючи, тим не менш, перетворення у худобу чи хижака. Адже відомі, наприклад, факти наявності можливостей людей, дивовижних для існування технократичної цивілізації, проте властивих тим, хто формувався в інформаційному середовищі давньої культури Тибету.

Тобто зараз людство конче потребує переходу від технократичної цивілізації, в якій людина принизила себе до раба техніки, раба біологічних інстинктів та хворобливого потягу до марнотратного споживання, до іншого типу цивілізації (наприклад, біологічного), в якому вона зможе продемонструвати свою людяність та унеможливити всездозволеність [2, с. 28].

Потрібна розробка нової парадигми розвитку держави і права, кінцевим продуктом якої повинна стати справжня демократична Республіка Україна, де центральною постаттю та реальною найвищою цінністю буде гармонійно сформована особистість, здатна ефективно протистояти найнесподіванішим та найфантастичнішим викликам сучасності.

Список використаних джерел

1. Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире / И. Валлерстайн // Пер. с англ. П. М. Кудюкина. Под общей редакцией канд. полит. наук Б. Ю. Кагарлицкий – СПб.: Издательство «Университетская книга», 2001. – 416 с.
2. Внутренний предиктор. Мёртвая вода. От «социологии» к жизнеречению. Часть I.

- Историко-философский очерк. – Китеж: Державный град. Россия. 2003 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/kollektiv_avtorov/mertvaaya_voda.
3. Гнітько В. Сучасне рабство / В. Гнітько [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://politiko.ua/blogpost78836>.
 4. Зиновьев А. А. На пути к сверхобществу / А. А. Зиновьев. – М.: ЗАО Изд-во Центрполиграф, 2000. – 370 с.
 5. Кийосаки Р. Заговор богатых. 8 новых правил обращения с деньгами / Р. Кийосаки [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://webreading.ru/sci/_sci_history/dghon-koleman-komitet-300.html.
 6. Кирчів А. Трудова міграція і національна безпека України / А. Кирчів // Доповідь на «круглому столі» в ЛНУ ім. І. Франка. Львів, 7 жовтня 2004 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ji-magazine.lviv.ua/searchFrameset.htm>.
 7. Коулман Д. Комитет 300. Тайны мирового правительства / Д. Коулман. – М.: Витязь, 2000. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.vselprav.org/Library/couleman.htm>.
 8. Сучасні форми рабства. Довідкове видання. Виклад фактів № 14. / Харківська правозахисна група; – Харків, 2004. – 16 с.
 9. Тоффлер Э. Революционное богатство / Э. Тоффлер, Х. Тоффлер. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2008. – 569 с.

Грицкевич С. Г. Причины существования рабского труда в условиях глобализации

В статье рассматривается социально-правовое содержание рабского принудительного труда в условиях глобализации. Наиболее совершенной формой эксплуатации человека сегодня является фактическое создание таких условий работы и жизни, которые по своим последствиям присущи рабам. Эффективность, универсальность и массовый характер функционирования этой системы в мире, основана на создании у раба искреннего чувства удовлетворения своим положением. Сегодня в социальной структуре общества можно выделить существование двух основных юридически неоформленных каст: современные рабы (95% населения) и рабовладельцы современных рабов (5% населения). К категории рабовладельцев, мы относим представителей правящей мировой элиты, ее эмиссаров и корпоративных представителей (предателей национальных интересов).

Как выход из проблемной ситуации предложено переход от технократической цивилизации, в которой человек унизил себя до состояния раба техники, раба биологических инстинктов и нездоровой тяги к расточительному потреблению, до другого типа цивилизации (биологической, например), в которой она будет в состоянии продемонстрировать свою человечность и ограничит вседозволенность.

Ключевые слова: *рабский принудительный труд, технократический, технологический и биологический типы цивилизации, толпо-элитарная система.*

Gritskevich S. G. The reason for the existence of slave labour in the context of globalization

In the article is social'no-legal content slave forced labour in the context of globalization. The most perfect form of human exploitation today is the actual creation of such conditions of work and life, which by its consequences inherent Rabou. Efficiency, versatility and mass

character of the functioning of this system in the world based on the creation of a slave was a true sense of satisfaction with their situation. Today in the social structure of the society, you can highlight the existence of two major legally neofornlenih castes: modern slaves (95% of the population), and the modern slave owners (5% of the population). To the category of Lords of Slaveholders, we classify governing world elite, its emissaries and corporate representatives (traitors national interests). Confidence in the future for most people is the most important characteristic of the society, which creates conditions for its improvement on the path to social justice. When fading confidence in the future.

Keywords: *slave forced labour, technocratic, technological and biological types of civilization, crowd-elitist system.*

